

Aanvullende quick scan flora en fauna

onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen

ijzerman advies
ruimtelijke ordening & ecologie

Helmondsingel 143, Helmond
rapportnummer 2020595

Aanvullende quick scan flora en fauna

Helmondsingel 143, Helmond

rapportnummer 2020595

rapportnummer: 2020595

datum: 11 januari 2021

opdrachtgever: Provincie Noord-Brabant

contactpersoon: ir. A.J.H. Verstappen

uitvoerder: © IJzerman advies
Postbus 6035
5002 AA Tilburg
GSM 06-38506432
Mail sander@landschappers.nl
www.ijzermanadvies.com

projectleider: S.J. IJzerman

IJzerman advies is aangesloten bij het [Netwerk Groene Bureaus](#)

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Beleidskader	5
Wet natuurbescherming	5
Werkwijze aanvullende quick scan	6
Veldinspectie	6
Deskstudie	6
Expert judgement	6
Gebiedsbeschrijving	7
Huidige situatie	7
Toekomstige situatie	8
Resultaten inspectie	10
Vleermuizen	10
Open stootvoegen	10
Golfplaten	11
Advies Vleermuizen	12
Effectenanalyse NatuurNetwerk Brabant (NNB)	13
1. Aantasting wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied, zowel voor actuele als potentiële waarden en op lokaal, regionaal en landelijk niveau.	14
2. Aantasting (robuuste) verbindingen.	14
3. Negatieve effecten op beschermde soorten.	15
4. Alternatievenafweging.	15
5. Redenen van groot openbaar belang.	15
Eindconclusie effectenanalyse	15
Bronnen	16

Inleiding

In opdracht van de Provincie Noord-Brabant heeft IJzerman advies een aanvullende Quick scan flora en fauna uitgevoerd voor de locatie Helmondsingel 143 te Helmond. De aanvullende quick scan is uitgevoerd als aanvulling op de eerder uitgevoerde quickscan wet natuurbescherming (Econsultancy, rapportnummer 13966.003, 2020).

Uit bovengenoemde quickscan kwam naar voren dat er onduidelijkheid bestaat aangaande de eventuele gebruiksfunctie van de bebouwing voor gebouwbewonende vleermuizen. Met deze aanvullende Quick scan wordt verder op deze vraag ingegaan. Daarnaast bleek een deel van de onderzoekslocatie binnen het Natuurnetwerk Brabant te vallen. De effecten hiervan worden nader onderzocht.

De aanvullende quick scan flora en fauna is een toetsingsinstrument en levert een aantal duidelijke adviezen die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen (zoals bijvoorbeeld, een aanvullend onderzoek, vergunning, ontheffing of een goedgekeurde gedragscode).

IJzerman advies is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en hanteert de door deze brancheorganisatie opgestelde gedragscode.

Beleidskader

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt 3 bestaande wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Boswet en de Flora- en faunawet (bescherming van soorten).

Met de Wet natuurbescherming komt de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen in principe bij de provincies te liggen. Dit is conform het bestuursakkoord natuur waarin is aangegeven dat de decentralisatie van de taken en bevoegdheden op het vlak van de natuurwetgeving haar beslag zal krijgen in de wet natuurbescherming. Provincies nemen hiermee de taak over die tot nu toe werd uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Daarmee is de provincie bevoegd gezag voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten (hierna genoemd 'handelingen') bij Natura 2000- gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als sprake is van locatie gebonden activiteiten met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan het aanvragen van de omgevingsvergunning apart een ontheffing aangevraagd.

Het is aan de gemeente (als bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning) om te controleren of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager al apart ontheffing heeft aangevraagd. Essentieel is dat de gemeente toetst of de initiatiefnemer al dan niet terecht heeft aangegeven of de handeling gevolgen heeft voor beschermde soorten.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
3. Beschermingsregime andere soorten (artikel 3.10)

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Dit kan eveneens verschillen per provincie.

Landelijk zijn er van een aantal vogelsoorten bovendien de nesten jaarrond beschermd.

Daarnaast zijn er een aantal soorten landelijk vrijgesteld bij specifieke activiteiten.

Werkwijze aanvullende quick scan

De aanvullende quick scan flora en fauna is een oriënterend onderzoek naar de actuele beschermde natuurwaarden van een locatie in relatie tot de geplande ingrepen. De aanvullende quick scan flora en fauna is een momentopname in tegenstelling tot een volledig ecologisch onderzoek dat uitgebreider is wat betreft omvang en tijdsduur.

Een volledig ecologisch onderzoek bestaat uit soortgerichte, uitgebreide inventarisaties, die meestal in diverse opnamerondes en volgens standaardmethodes worden uitgevoerd. De aanvullende quick scan flora en fauna bestaat uit een veldinspectie, een deskstudie en een beoordeling op basis van expert judgement.

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaats gevonden op 23 december 2020. Hierbij werd de ecologische potentie van de locaties in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten (ook in de directe omgeving) onderzocht. Er is gezocht naar sporen van zoogdieren en vogels (uitwerpselen, nesten, holen, haren, veren, krabsporen en pootafdrukken). Alle te slopen bebouwing is uitvoerig aan binnen- en buitenzijde onderzocht. Hiervoor was een endoscoop met camera voorhanden. Alle spouw-openingen openingen zijn van dichtbij bekeken en gefotografeerd. Daarnaast is ook de ruimte onder de dakplaten visueel onderzocht met behulp van een endoscoop met camera.

Daarnaast is er gezocht naar plantenresten of beginnende vegetaties. De weersomstandigheden waren bewolkt en regenachtig.

Deskstudie

De deskstudie richt zich op bekende ruimtelijke plannen (lokaal, provinciaal, nationaal en Europees) die relevant zijn voor deze locaties. Daarnaast is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd voor de locatie specifiek en de directe omgeving ervan.

Expert judgement

Op basis van expert judgement wordt een uitspraak gedaan over de actuele beschermde natuurwaarden van de locaties in relatie tot geplande ontwikkelingen. Voor de expert judgement kan gebruik worden gemaakt van een netwerk van specialisten.

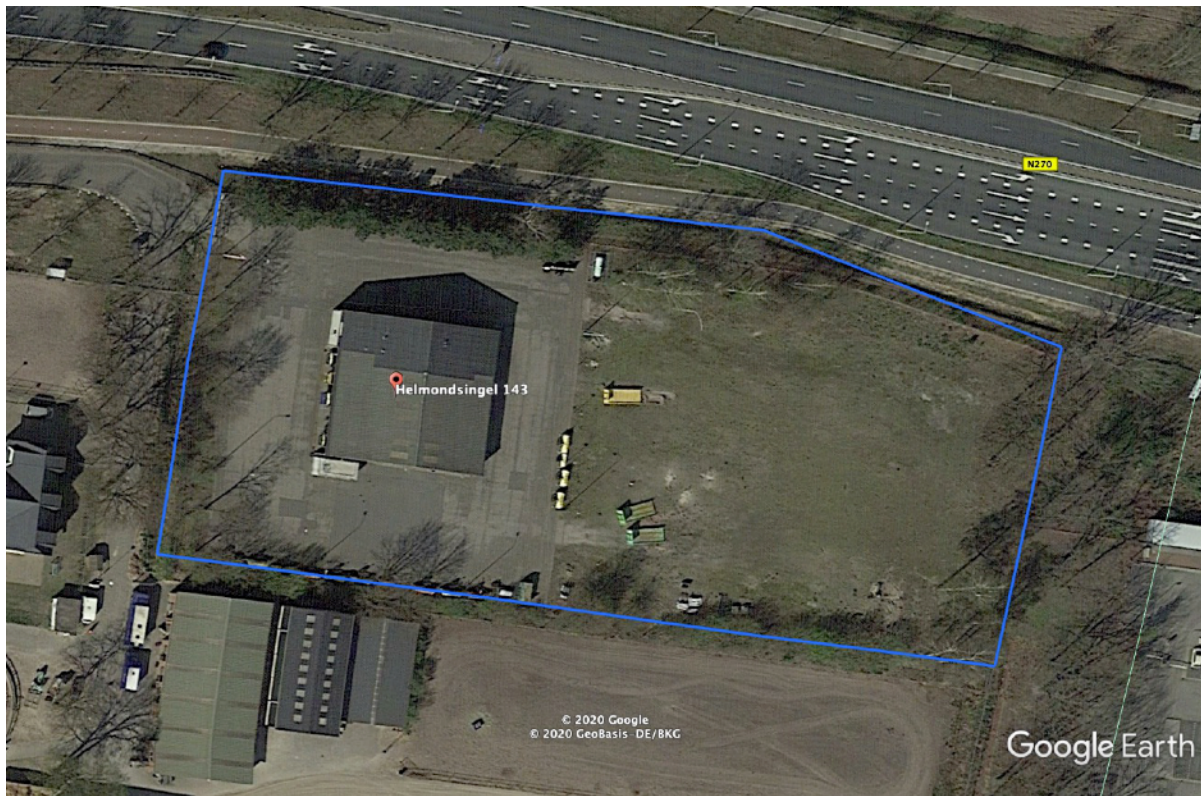
Als de deskstudie en de veldinspectie onvoldoende houvast bieden om tot een onderbouwde beoordeling te komen, zal worden aangegeven dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is om de effecten op de aanwezige natuurwaarden te kunnen beoordelen.

Gebiedsbeschrijving

Huidige situatie

De planlocatie is gelegen aan de Helmondsingel 143 ten oosten van de kern van Helmond. Het betreft het terrein van een provinciaal steunpunt voor wegenonderhoud en gladheidsbestrijding. Op de locatie staat een gebouw dat dient als kantoorruimte, zout-opslag en opslagloods voor materieel. Het gebouw is naar west-, zuid- en oostzijde permanent geopend.

De bebouwing bestaat uit stenen muren met op enkele plaatsen open stootvoegen naar een spouwruimte. In de muur zitten ventilatieroosters welke zijn afgezet met fijnmazige roosters. De open opslagruimtes voor zout en materieel zijn aan de dakzijde afgezet met netten om vogels te weren. Het dak bestaat uit golfplaatmateriaal. Ook de bovenste delen van de bebouwing is afgezet met zwarte kunststof golfplaten. Het oostelijk terreindeel is onbebouwd en ligt braak. Langs de randen van het perceel

Afbeelding 1: ligging plangebied blauw (bron: Google Earth)

groeien bomen en struiken.

Afbeelding 2: schetsplan toekomstige inrichting (9-12-2020)

Toekomstige situatie

Men is voornemens het bestaande gebouw te slopen, omdat dit verouderd is en niet meer voldoet. Op dezelfde locatie zal een nieuw gebouw worden geplaatst. Op het oostelijke onbegroeide terreindeel zal een strook worden verhard. De helft van het onbegroeide terrein zal worden ingericht als wadi met begroeiing er omheen.

Resultaten inspectie

Vleermuizen

Als aanvulling op de uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming (13966.003) is de locatie uitvoerig visueel onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen, sporen hiervan of potentieel geschikte structuren.

Als potentieel geschikte locaties zijn de open stootvoegen aangegeven en de golfplaten aan alle zijden van het gebouw. Aangegeven is dat deze structuren geschikt worden geacht als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Als gebruiksfunctie wordt aangegeven: zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, (milde) winterverblijfplaats en als paraverblijf voor gewone - en ruige dwergvleermuis.

Open stootvoegen

De open stootvoegen bevinden zich op de westelijke en oostelijke gemetselde muren van het gebouw. Ze zitten op 6 plekken hoog op de muur op circa 3,5 meter en op 6 plekken laag boven de grond op 40 centimeter.

Met behulp van een ladder en een endoscoopcamera zijn alle stootvoegen onderzocht op gebruikssporen en op geschiktheid.

Bij nader onderzoek was van dichtbij duidelijk te zien dat alle stootvoegen verstopt zaten met stof en spinnenwebben. Een indicatie dat er geen recentelijke activiteit van vleermuizen mogelijk kan zijn in de spouwmuur, via de open stootvoegen. Indien er regelmatig gebruik was door vleermuizen zou deze opstopping niet aanwezig zijn. Typisch was dat deze opstoppen in alle openingen aanwezig waren.

Aanwezigheid van vaste verblijfslocaties voor vleermuizen in de spouwruimte is hiermee uitgesloten.

Golfplaten

Het volledige dak van het gebouw is gemaakt van zwart kunststof golfplaten. Aan de drie open kanten van het gebouw zijn deze dakplaten niet betimmerd of afgezet met plaatmateriaal. Dit geeft een zeer open structuur waar veel luchtbeweging aanwezig is.

Het noordelijk deel van de bebouwing, waar het kantoor en de loods zich bevinden, zijn de platen aan binnenzijde afgezet met isolatiemateriaal.

Op een aantal plaatsen aan de buitenzijde is eveneens golfplaat tegen de stenen gevels geplaatst. Dit levert een betere luchtcirculatie, wat ophoping van vocht tegen gaat.

Aan de onderzijde van de golfplaten zijn op een aantal plekken openingen aanwezig. Op de plaatsen waar dakgoten zijn aangebracht zijn deze openingen afgedekt.

Met behulp van een ladder en een camera met endoscoop (maximaal bereik 5 meter), en spiegels, zijn alle openingen langs de noordzijde van de bebouwing onderzocht. In deze ruimtes is gezocht naar meststrepen, uitwerpselen, dode dieren of prooiresten. Deze zijn hier niet aangetroffen. In de ruimtes zijn geen dierlijke resten of sporen aangetroffen, ook niet van vogels.

Opvallend was de hoeveelheid tocht die uit de openingen stroomde. Dit terwijl het geen winderige dag was.

Er zijn geen sporen of aanwijzingen aangetroffen zijn die duiden op de aanwezigheid van vaste verblijfslocaties voor vleermuizen. Daarnaast maakt de voelbare hoeveelheid tocht de ruimtes onder de golfplaten ongeschikt voor vleermuizen.

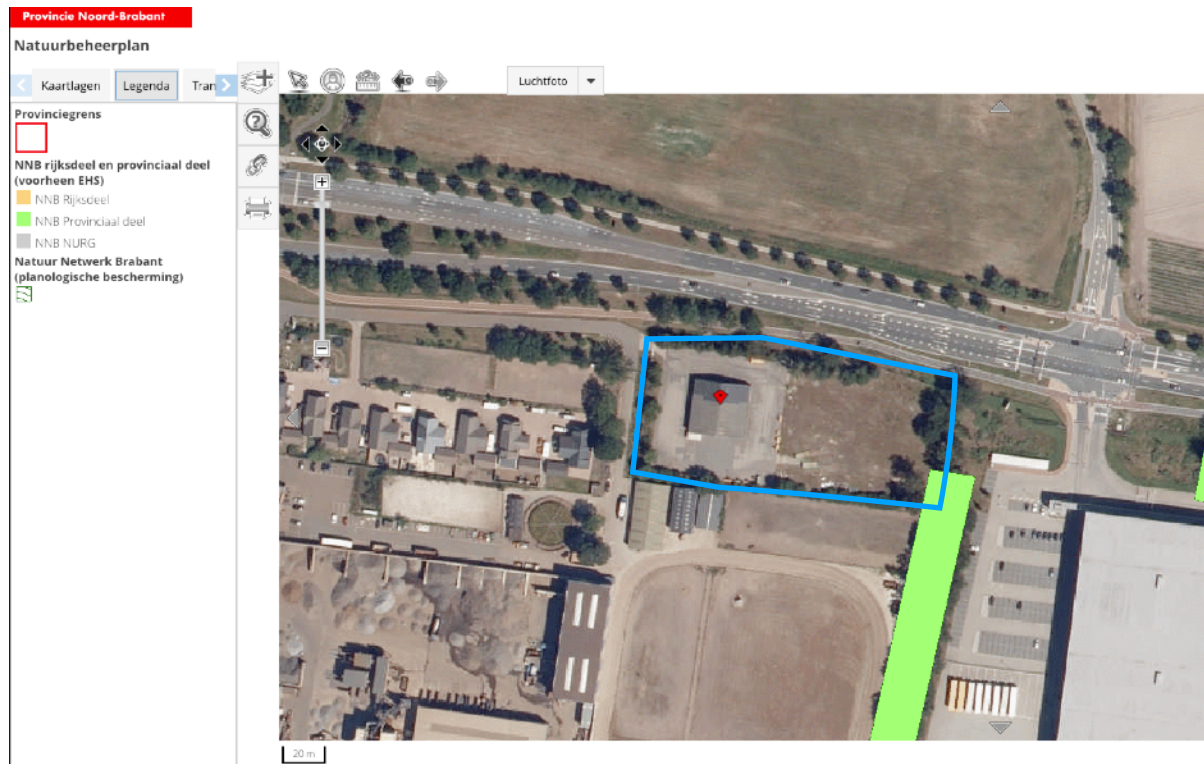

Advies Vleermuizen

- De visuele inspectie toont aan dat alle open stootvoegen verstopt zijn met spinnenwebben en stof, waardoor de spouwruimte onmogelijk in gebruik kan zijn door vleermuizen.
- De visuele inspectie van alle openingen aan onderzijde van de golfplaten die tegen de noordelijke zijmuur gemonteerd zijn, hebben geen aanwijzingen opgeleverd die wijzen in de richting van vaste verblijfslocaties voor vleermuizen. Er zijn geen uitwerpselen, prooiresten of andere sporen aangetroffen in de ruimtes tussen muur en golfplaten. Daarnaast is er veel tocht en luchtstroming in de ruimte achter de golfplaten. De ruimte is daarom ongeschikt als potentiële verblijfslocatie voor vleermuizen.
- De bebouwing is onbewoond en daardoor is er geen verwarmde spouwruimte aanwezig. Gezien de lichte open bouw, de hoeveelheid tocht aan alle zijden, zal er veel schommeling in temperatuur zijn in en om de bebouwing. Dit maakt het minder geschikt voor vleermuizen om te dienen als vaste verblijfslocatie.
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen is niet nodig. Sloop van de bebouwing zal geen significante schade opleveren aan lokale vleermuispopulaties omdat de bebouwing zelf voor vleermuizen geen vaste verblijfsfuncties heeft.

Effectenanalyse NatuurNetwerk Brabant (NNB)

Een klein deel van de zuidoosthoek van de planlocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk. Het gaat hier om natuurbeheertype N16.03: Droog bos met productie. Er zullen geen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen de begrenzingen van het NNB. De ontwikkelingen betreffen sloop en nieuwbouw van de bedrijfsruimte, het aanleggen van een wadi en het aanplanten van nieuwe bomen en struiken. Daarnaast wordt een deel van de braakliggende locatie verhard. Aangezien de locatie waarop werkzaamheden plaats gaan vinden wel direct grenst aan het Natuurnetwerk Brabant, kunnen er mogelijk effecten zijn op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Afbeelding 3: planlocatie (blauw) ten opzichte van NNB (groen)

De effectenanalyse onderzoekt de volgende aspecten:

1. Aantasting wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied, zowel voor actuele als potentiële waarden en op lokaal, regionaal en landelijk niveau.
2. Aantasting (robuuste) verbindingen.
3. Negatieve effecten op beschermde soorten.
4. Alternatievenafweging.
5. Redenen van groot openbaar belang.

1. Aantasting wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied, zowel voor actuele als potentiële waarden en op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Het bestaande Natuurnetwerk Brabant dat doorloopt in het plangebied is een lange uitloper van een houtwal bestaande uit droog productiebos. Tijdens de veldinspectie is dit bosdeel onderzocht, het bestaat uit een houtwal met zomereik. Een kruidenrijke ondergroei en een gelaagdheid in de begroeiing ontbreekt. Op het naastliggend terrein grenst deze houtwal direct aan een parkeerplaats. Fysiek zal het terrein deel gelegen in het NNB niet worden aangetast. Tussen de houtwal van het NNB en het plangebied loopt een dubbel hekwerk. Het aanliggende braakliggende terrein wordt deels verhard en deels wordt er een wadi aangelegd met bomen en struiken. Ten opzichte van de huidige situatie zal er geen verandering zijn in uitstoot van licht, geluid of stoffen. Door de werkzaamheden van sloop en aanleg zal er meer activiteit zijn op de planlocatie. Aangezien de locatie gelegen is aan een drukke Helmondsingel en omgeven door bedrijven, wordt de verstoring hiervan niet als significant meetbaar gezien.

Conclusie: geen aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden.

2. Aantasting (robuuste) verbindingen.

Het NNB maakt op deze locatie geen onderdeel uit van een verbindingszone, maar is een uitloper die loopt tot aan de Helmondsingel. Tussen de houtwal en het terrein van het plangebied bevindt zich een dubbel hekwerk. Voor grotere fauna vormt dit een barrière, zodat de functie van verbindingszone niet aanwezig was voor deze groep.

Conclusie: geen aantasting van verbindingen.

3. Negatieve effecten op beschermde soorten.

Er zijn geen beschermde soorten of potentiële verblijfslocaties aangetroffen op de planlocatie of op het aangrenzende NNB terrein. Ten opzichte van de huidige situatie zal er geen verandering zijn in uitstoot van licht, geluid of stoffen. Door de werkzaamheden van sloop en aanleg zal er meer activiteit zijn op de planlocatie. Aangezien de locatie gelegen is aan een drukke Helmondsingel en omgeven door bedrijven, wordt de verstoring hiervan niet als significant meetbaar gezien.

Conclusie: geen negatieve effecten op beschermde soorten.

4. Alternatievenafweging.

Er worden geen fysieke ruimtelijke ingrepen verricht op gronden behorende tot het NNB. Alternatievenafweging is hier niet aan de orde.

Conclusie: niet van toepassing.

5. Redenen van groot openbaar belang.

Er worden geen fysieke ruimtelijke ingrepen verricht op gronden behorende tot het NNB. Redenen van groot openbaar belang zijn hier niet aan de orde.

Conclusie: niet van toepassing.

Eindconclusie effectenanalyse

De geplande ontwikkeling heeft geen significant meetbaar effect op de aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied.

Bronnen

<http://www.brabant.nl/>
www.vogelbescherming.nl
www.ravon.nl

www.sovon.nl
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/wetgeving-voor-natuurbescherming-in-nederland>
<https://www.ndff-ecogrid.nl/>
<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Boye, P. et al., *Fledermäuse und Fledermausschutz in Deutschland*, Bundesamt für Naturschutz, Bonn, 1999.

Broekhuizen, S., et al., *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*, KNNV, Utrecht, 1992.

Diepenbeek, A. van, *Veldgids diersporen*, KNNV, Utrecht, 1999.

Diepenbeek, A. van & J. van Delft, *Het waarnemen van amfibieën en reptielen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Diepenbeek, A. van & R. Creemers, *Herkenning amfibieën en reptielen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Dietz, C. et al., *Handbuch der Fledermäuse Europas und Nordwestafrikas*, Kosmos, 2007.

Dietz, M. et al. *Von Fledermäusen und Menschen*, Bundesamt für Naturschutz, Bonn, 2002.

Kapteyn, K., *Vleermuizen in het landschap*, Schuyt & Co, 1995.

Lenders, H.J.R. en C.C.H. Marijnissen, *Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld*, Stichting RAVON, Nijmegen, 1993.

Limpens, H., et al., *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, KNNV, Utrecht, 1997.

Mebs, T. et al., *Uilen van Europa*, Tirion, Baarn, 2004.

Meijden, R. van der, *Heukels' Flora van Nederland*, Wolters-Noordhoff, 1996.

Nie, H. de, *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, Media Publishing Int BV, Doetinchem 1996.

Schreurs, E., *Rapportage quickscan Wet natuurbescherming Helmondsingel 143 te Helmond*, Econsultancy, Swalmen, 2020.

Simon, M, et al. *Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns*, Bundesamt für Naturschutz, Bonn, 2004.

Sinsch, U., *Biologie und Ökologie der Kreuzkröte*, Laurenti, 1998.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, *Atlas van de Nederlandse broedvogels; verspreiding, aantallen, verandering* - Nederlandse Fauna 5. Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden, 2002.

Spikmans, F. & J. Kranenbarg, *Herkenning zoetwatervissen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Spikmans, F. & T. de Jong, *Het waarnemen van zoetwatervissen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Stumpel, T en H. Strijbosch, *Veldgids Amfibieën en reptielen*, KNNV, Utrecht, 2006.

Twisk, P., et al., *Zoogdieren van West-Europa*, KNNV, Utrecht, 1994.

Weeda, E.J. et al., *Nederlandse Oecologische Flora*, KNNV, Leiden, 1999.